

Mødet den 27. Septbr. 1917.

(For lukkede Døre).

1. (J. Nr. 379—1917). Indstilling fra Vandværksudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage **Leverancen af et elektrisk drevet Pumpeanlæg** til Aavandsforsyningen til A/S Otto Mønsted og Aarhus Oliefabrik til Bruun & Sørensen for 21278 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n forelagde Indstillingen, idet han oplyste, at der fra Chr. Nielsen, Horsens, forelaa et Tilbud, som var ca. 600 Kr. billigere. At Udvalget desuagtet indstillede at modtage Tilbudet fra Bruun & Sørensen skyldtes, at man altid havde holdt paa at foretrække indenbys Firmaer, naar Prisforskellen ikke var altfor stor, og at Stadsingeniøren indtrængende havde anmodet om, at man af Hensyn til eventuelle Forandringer og Reparationer saa vidt muligt holdt sig til et stedligt Firma.

M o u s t e n var principielt imod, at man forkastede det laveste Tilbud, naar der ikke var noget at sige til det. I det foreliggende Tilfælde vilde Taleren ogsaa stemme for det billigste Tilbud, ogsaa fordi Firmaet Bruun & Sørensen ved forskellige Leverancer til Sygehuset havde vist sig næsten umulig at arbejde sammen med.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at Bruun & Sørensen var anbefalet fra en Mængde andre Byer.

S a l l i n g havde tiltraadt Indstillingen, fordi Stadsingeniøren havde udtalt, at Anlægget ofte krævede Tilsyn, og det derfor vilde være vanskeligt at have med et udenbys Firma at gøre. Desuden havde Stadsingeniøren hævdet, at Bruun & Sørensens Anlæg var saa meget billigere i Drift, at den større Anlægsudgift mange Gange vilde indvindes.

M o u s t e n bemærkede, at Hr. Salling som Medlem af Sygehusudvalget maatte vide, hvilke Vanskeligheder der havde været med Bruun & Sørensen.

C h r i s t e n s e n havde tiltraadt Indstillingen, fordi Bruun & Sørensens Pumpeanlæg til Kloakpumpestationen havde vist sig tilfredsstillende, og fordi det var en Fordel at have Leverandøren i Byen. I Virkeligheden skulde Bruun & Sørensen kun lave Montagen, idet selve Pumpeanlægget blev lavet hos »Titan«, som vel nok var det bedste indenlandske Firma.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 382—1917). Fra Kasseudvalgets Flertal (Formanden og Møller) forelaa følgende Indstilling til **Besættelse af Stillingen som Byraadsbud** (Søren Nielsen var ikke til Stede ved Behandlingen af denne Sag):

Opsynsbetjent A. Andersen.

Maler Bøtcher.

Glarmester Justesen.

Opsynsbetjent Madsen.

Brandsvend Mogensen.

Fra Udvalgets Mindretal (Mousten) forelaa følgende Liste:

Arbejdsmand Søren Christensen.

Formand Søren Nielsen.

Murersvend P. J. Petersen.

F o r m a n d e n forelagde Flertallets Indstilling og bemærkede, at han personligt vilde fremhæve Opsynsmand Andersen som særdeles velegnet til Pladsen.

M o u s t e n anbefalede at stemme paa Formand Søren Nielsen, der uden Tvivl i enhver Henseende vilde passe Pladsen tilfredsstillende.

M ø l l e r havde tænkt sig, at man vilde vælge den, som Formanden fandt bedst egnet til Pladsen, men vilde, hvis Forslaget om Formand Søren Nielsen blev fastholdt, foreslaa Brandsvend Mogenssen. Denne havde været i Kommunens Tjeneste i 12 Aar, og det havde altid været god Skik at foretrække Kommunens Folk, naar man ellers var tilfreds med dem.

J a k o b J e n s e n var sikker paa, at man vilde være vel tjent med enhver af de indstillede. I Almindelighed kunde det være rigtigt nok at lade Formanden have Hovedindflydelsen paa Valget af Byraadsbud, men Stillingen var jo nu saaledes, at det nuværende Byraad skulde fungere i næsten 4 Aar, medens Borgmesteren antagelig gik af som Formand i Løbet af $1\frac{1}{2}$ Aars Tid.

F o r m a n d e n vilde have fundet det mest hensynsfuldt af den socialdemokratiske Gruppe, om den havde søgt Forhandling med ham om Pladsens Besættelse. Dette havde man ikke villet, og Taleren skulde saa holde sig neutral ved Sagens Afgørelse, men hensynsfuldt havde man ikke handlet mod ham.

B r a m m e r havde af Brandsvend Mogenssens Læge hørt, at Mogenssen led af Svimmelhed, naar han var til Vejrs. Det kunde derfor befrygtes, at Mogenssen ikke vedblivende kunde være Brandsvend. Mulig kunde dette tale til Gunst for, at man ansatte ham i Stillingen.

J a k o b J e n s e n troede ikke, Formanden vilde have fundet det mere hensynsfuldt, om den socialdemokratiske Gruppe først havde forhandlet med ham og, hvis man ikke var kommet til Enighed, dernæst valgt den, som Gruppen ønskede. Iøvrigt havde der slet ikke været Tid til at forhandle med Formanden, da Gruppens Valg først var blevet foretaget i Aftes Kl. 10.

F o r m a n d e n bemærkede, at Formand Søren Nielsen til Taleren havde sagt, at han ikke ønskede Pladsen, med mindre Taleren kunde gaa med dertil. Dette var endnu en Grund til, at den socialdemokratiske Gruppe burde have forhandlet med Taleren.

Mogensen valgtes ved Lodtrækning.

3. (J. Nr. 46—1917). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar angaaende et af Hr. Søren Petersen i Udvalget stillet **Forslag om Nedsættelse af Lejeafgiften af Lejligheder i Barakker og Skolelokaler.**

S ø r e n P e t e r s e n havde i Udvalget stillet Forslag om at nedsætte Lejeafgiften med 25 %. Der betaltes nu op til 22 Kr. for en 2 Værelsers Lejlighed i Barakkerne og 15—16 Kr. for de mindre Lejligheder. Dette var en uforholdsmæssig stor Leje i Sammenligning med, hvad private Grundejere fik. I Helgenæsgade, altsaa en forholdsvis ny Gade, var det saaledes billigere at bo end i Barakkerne. Desuden var der ingen ordentlig Vej til Barakkerne ved Vennelyst og paa Marselisborg, ligesom der heller ikke ved Baraklejlighederne var blot nogenlunde Udenomsbekvemmeligheder. Under almindelige Forhold vilde man slet ikke byde Mennesker at bo i Rum som dem, man nu tog en stor Pris for i Skolernes Gymnastiksale. Da det tilmed var de fattigste af de

fattige og dem med de fleste Børn, som maatte leje af Kommunen, var der al god Grund til at nedsætte Lejen. Maaske vilde man indvende, at Lejen ikke var for stor i Forhold til Opførelsesudgifterne, men saaledes maatte man ikke regne, idet Lejen maatte sættes i Forhold til, hvad Lejligheden bød. For en 1 Værelseslejlighed i Barakkerne ved Sundholm i København blev der betalt 12 Kr. i Leje, men saa havde Lejeren sin Gas gratis. Skønt Beliggenheden var meget bedre, var Lejen altsaa i Virkeligheden meget mindre end her.

P. P e t e r s e n meddelte, at Udvalgets Flertal ikke kunde tiltræde Hr. Søren Petersens Forslag. Da Lejeafgifterne blev fastsatte, havde Udvalget været fuldt enigt, og Tendensen havde siden ikke gaaet i Retning af billigere Lejeafgifter, tværtimod. Taleren maatte derfor indstændig fraraade, at Lejeafgifterne blev sat ned. Barakkelejlighederne her i Byen var meget bedre end noget andet Sted i Landet. De, der stod dem nærmest, fandtes paa Frederiksberg, og der kostede en 2 Værelses Lejlighed 28 Kr. De Lejligheder ved Sundholm, som Hr. Søren Petersen havde omtalt, var saa uhyggelige, at man slet ikke kunde tænke sig at bygge noget lignende her, og desuden manglede de enhver Art af Udenomsbekvemmeligheder. Maaske blev man nødt til at bygge flere Barakker til April Flyttedag, og de vilde jo blive meget dyrere end de alt byggede, men Lejen maatte jo blive den samme som for de gamle. Ogsaa af den Grund vilde det være urigtigt nu at nedsætte Lejen.

Mø l l e r kunde ikke forstaa, at Hr. Søren Petersen vilde komme med et saadant Forslag, eftersom de tre Fjerdedele af Lejerne fik deres

Husleje betalt af det offentlige, og man altsaa ved at nedsætte Lejen blot vilde opnaa at give Staten og andre Kommuner en Foræring. Dersom man vilde sætte Lejen dygtigt ned og kundgøre, at man vilde give saa meget som muligt i offentlig Understøttelse, skulde Bolignøden nok blive forøget.

Brøndum bemærkede, at det foreliggende Spørgsmaal var ret vanskeligt, fordi saa mange af Lejerne fik offentlig Understøttelse, for ingen var jo sikkert i Tvivl om, at de fastsatte Lejeafgifter var altfor høje. Taleren havde tænkt sig, at man af Hensyn til Refusionsspørgsmaalet fortrinsvis kunde lade dem, der var hjemmehørende i andre Kommuner, bo i Barakkerne, men da den Tanke ikke havde kunnet finde Tilslutning, mente han, at Lejen burde nedsættes. Det var i Huslejenævnene blevet anført af Husejere, at de maatte være berettigede til at faa lige saa meget eller mere af deres Lejligheder, som Kommunen fik af Lejlighederne i Barakkerne, og det var der jo heller ikke noget at sige til. I Virkeligheden hjalp Kommunen altsaa med til at drive Lejen for Smaalejligheder i Vejret. Taleren vilde stemme for Nedsættelsen.

Mousten havde, da Lejeafgifterne blev fastsat, ment, at Prisen blev sat ret højt i Forhold til, hvad en middelgod 2 Værelsers Lejlighed ellers kostede, saa han var glad ved Hr. Søren Petersens Forslag, som han kunde give sin Stemme.

Salling var i Udvalget gaaet med til at modsætte sig Hr. Søren Petersens Forslag, fordi han ikke syntes, man burde favorisere dem, der boede i Barakkerne. Trods det, at der havde været ledige Lejligheder, havde de Folk, der var indkvarterede i Teknisk Skole, intet gjort for at

faa en Lejlighed. Nogen Fordel maatte de altsaa have ved at bo til Leje hos Kommunen. Det var ganske naturligt, at der fandtes 2 Værelses Lejligheder, som var billigere end Kommunens, fordi de paagældende Ejendomme var opførte i en billigere Tid, end da Barakkerne blev opførte.

Christensen havde i sin Tid ment, at Lejeafgifterne blev sat lovlig højt, men var senere kommet til at se noget anderledes paa Sagen ved at erfare, at det offentlige betalte Lejen for de fleste af Lejerne. Hvis det kunde tænkes, at flere selv vilde betale Lejen, hvis denne blev noget lavere, kunde Taleren gaa med til Nedsættelsen.

Søren Petersen troede, at den foreslaaede Nedsættelse vilde være en Spore til, at flere selv betalte deres Leje. Hvis Hr. Møller ejede en Ejendom med f. Eks. 8 Lejligheder, og de 4 Lejere betalte deres Leje, men de andre 4 ikke, vilde Hr. Møller næppe forlange dobbelt saa stor Leje af de sidste som af de første. De Lejere i Barakkerne og Skolerne, som selv betalte Lejen, gav altfor meget i Forhold til de Bekvemmeligheder, Lejlighederne afgav og til, hvad der blev betalt for meget bedre Lejligheder inde i Byen. Rent menneskelig set burde Lejen sættes ned. Taleren troede ikke, Hr. Salling kunde anvise ret mange ledige Lejligheder. Endelig maatte det erindres, at det var meget vanskeligt for en Familie, som boede i Barakkerne, at faa Lejlighed andet Steds.

Møller fandt ikke Lejeafgifterne store, naar Hensyn toges til, hvad Barakkerne havde kostet at opføre. Taleren ønskede at vide, om Beboerne i de Lejligheder, der var indrettet i Gymnastiksalene, selv betalte Varme og Lys. Sluttelig hen-

stillede Taleren til Hr. Søren Petersen at tage Forslaget tilbage i hvert Fald foreløbig.

P. P e t e r s e n meddelte, at de, der boede i Skolerne, til Vinter vilde faa gratis Varme og Lys.

B r ø n d u m henstillede, at der af rette Vedkommende blev gjort det mest mulige for, at Husene ved Hallsvej ikke blev revet ned før strengt nødvendigt.

M ø l l e r mente, at Hr. Brøndum med sin sidste Bemærkning var kommet i Modstrid med sig selv, idet Hr. Brøndum i Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse havde været med til at opfordre Ministeren for offentlige Arbejder til at sætte saa meget Arbejde i Gang som muligt ude ved Hallsvej. Der var netop nu kommet imødekommende Svar, men Betingelsen maatte selvfølgelig være, at Husene blev rømmet til April Flyttedag.

M o u s t e n maatte fraraade at tage Betaling for Opvarmning af Gymnastiksalene, da det næppe var muligt at skaffe mere end 8 Graders Varme. Taleren anbefalede endnu engang, at Lejeafgifterne blev nedsat.

B r ø n d u m kunde ikke indrømme, at han var kommet i Modstrid med sig selv, idet der var saa megen Afgravning ved Hallsvej, at Husene godt kunde blive staaende foreløbig.

Søren Petersens Forslag forkastedes.

4. (J. Nr. 17⁷—1917). Andragende fra fhv. Detaillist H. A. Slesbager om **Eftergivelse af Fattighjælp**. Bevilgedes.
5. (J. Nr. 12¹³—1917). Indstilling om Tildeling af forskellige **Alderdomsunderstøttelser**.
Indstillingen vedtoges.

6. Andragende fra den tidligere **Korntilsynsmand**,
Købmand Knudsen, om Bevilling af Vederlag fra
Kommunen.

Kasseudvalget bemyndigedes til at afgøre Sagen.

7. Andragende om **Indlægning af Gas til Belysning**
i Lejligheder paa Rytterikasernen.

Bevilgedes.

